

□ SLOVENCIMED LETOMA 1867 IN 1879 □

- Ker so slovenski državni poslanci glasovali za **dualizem** je bilo prebivalstvo ogorčeno.
- V vseh slovenskih deželah sta se izoblikovala **2 tabora**:
 - **Staroslovenci**- predvidena in oportunistična politika, za dualizem, katoliški.
 - **Mladoslavenci** – odločno iz radikalno slovensko nacionalno politiko, za razdrtje konkordata, liberalni

Taborsko gibanje

- Zaradi decembrske ustave **svobodnejše** politično delovanje
- Zahteve po politični **mobilizaciji**, s prirejanjem političnih **zborovanj na prostem**.
- Pod vplivom taborskega gibanja na Češkem so mladoslavenci začeli organizirati **tabore**.
- Pobudniki zanje – Matija Prelog, Fran Levstik – prvi slovenski tabor v **Ljutomeru**..
- Do leta 1871 se zvrsti **18taborov** z veliko udeležbo. Zahtevali so:
 - o Uresničitev Zedinjene Slovenije
 - o Enakopravnost slovenskega jezika v šolah, uradih in javnem življenju
 - o Ustanovitev slovenske univerze
 - o Socialna ter infrastrukturna vprašanja (cesta, železnica)
 - o Tesnejša povezava s Hrvaškimi deželami.
- Tabora v **Vižmarjah v Ljubljani** se udeleži kar 30.000 ljudi. Razvili zastavo Zedinjene Slovenije, narodno gibanje postane še obsežnejše.
- Nemška ustavoverna stranka je želela organizirati **protitabore**, a je načrt propadel.

Liberalno-klerikalna trenja

- Tabori pokažejo enotnost Slovencev, a vseeno okrepljena **nasprotja** med liberalci in klerikalci
- Politično konservativni (z Bleiweisom) so se opirali na **duhovščino in cerkev**
- Večina mladoslavencev pa je zagovarjala **liberalno politiko**
- Nastajati začnejo prva katoliško politična društva. **Spor se zaostrojuje!**
- Da bi ohranili narodno slogo se liberalci **ne vtikajo** v verska vprašanja (časnik Slovenski narod)
- Katoliki z liberalci sploh niso bili zadovoljni (časnik Slovenec). Povezali so se z **nemškimi** konservativnimi katoliškimi krogi.
- Liberalcem je bilo težko poslušati opazke, da so vsi Slovenci klerikalni.
- Na **volitvah**:
 - o Liberalci z geslom: Vse za domovino, omiko in svobodo
 - o Klerikalci z geslom: Vse za vero, dom, cesarja.

Jugoslovanska ideja

- Strah pred razpadom Avstro-Ogrske (zaradi poraza s Francijo), pri Slovencih se je **okrepila jugoslovanska** ideja.
- V Sisku so se sestali slovenski in hrvaški politiki. Zavzeli so se za **politično zvezo** dalmatinsko-hrvaške-slavonske kraljevine in zedinjene Slovenije.
- Do oblikovanja konkretnega političnega programa **ni prišlo**.

Obnova sloge

- Razkol v slovenski politiki **krepi** ustavoverno nemško stranko na Slovenskem.
- Sredi 70.let pride do **obnovne vloge**.
- Slovenci so **izgubili** prevlado v Kranjskem deželnem zboru.
- Kmalu pa so se politične razmere začele spreminjati. Na Kranjsko pride nov deželni predsednik **Kallin**, ki je do Slovencev bolj **ljubezniv**.
- Slovenski kandidati so **zmagali v vseh osmih volilnih okrajih** na podeželju.

Gospodarstvo

- Množično ustanavljanje **delniških družb**:
 - o Denar zbirajo z izdajo delniških papirjev
 - o Leta 1873 pride do zloma Dunajške borze, ker vlagatelji niso bili zadovoljni s svojim

denarjem

o Šele 1896 se začne na novo kupovanje delnic

- Razvoj **železniškega omrežja**
 - naredijo okoli 1600km
 - začetek 70.let
- **1. zavarovalna banka Slovenije**, ki leta 1873 propade, zaradi zloma Dunajske borze in konkurence v Gradcu.
- Ustanovitev **Kranjske industrijske družbe (KID)**
 - o Ustanovijo jo Nemški gospodarstveniki na slovenskih tleh
 - o Se počasi razvija
 - o Konec 19.stoletja je eden največjih lastnikov Slovenskega gospodarstva
- Propade veliko fevdalcev
- Leta 1879-80 propade vsa **vinska trta** (trpna uš)-začetek modernega vinogradništva
- Začne izhajati satirični list **Pavliha** (urednik: F.Levstik)
- Epidemija **črnih koz**